

DIGITÁLNÍ ČESKO

Česko v digitální Evropě

Koncepce ČR k podpoře vyjednávání digitální legislativy v EU

Vladimír Dzurilla, Oddělení koordinace digitální agendy ÚV a týmy MV – OeG a OHA

Verze 2.6 z 25. 4. 2018

1 Úvod

1.1 Cíle dokumentu a provázanost s dalšími materiály

Česko v digitální Evropě je základní vládní koncepcí, která se zaměřuje na jednotný digitální trh v Evropě (Digital Single Market, DSM) a stanovuje hlavní a dílčí cíle České republiky v oblasti vyjednávání o digitálních agendách. Cílem dokumentu je na jedno místo shrnout hlavní témata týkající se politiky jednotného digitálního trhu v Evropě a nastavit základní principy proaktivního přístupu v prosazování souvisejících zájmů České republiky a jejích občanů. Česko v Digitální Evropě představuje dopředu hledící vizi. Dokument předpokládá a cílí na koordinovaný přístup aktérů státní správy a aktivní zapojení hospodářských a sociálních partnerů do konzultačních procesů. Vznik dokumentu byl iniciován na základě závěrů předsednictva Rady vlády pro informační společnost (RVIS) dne 23. března 2018.

Dokument Česko v Digitální Evropě je provazován na další strategické a poziční dokumenty vlády. Navazuje obecně na Koncepti působení ČR v EU, rámcovou pozici České republiky ke Strategii pro jednotný digitální trh v Evropě a schválené poziční materiály k jednotlivým iniciativám a legislativním návrhům. Jednotný digitální trh v Evropě je horizontální oblastí, která v sobě nese řadu témat – od autorskoprávního rámce, přes ochranu soukromí on-line až po digitální zdanění. Provázanost a přesah témat vyžaduje koordinovaný přístup, díky němuž budou zájmy České republiky v Evropě prosazovány jednotným hlasem.

Naplnění cílů této koncepce není omezeno pouze rozsahem Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, ale vytváří předpoklady pro úspěšné vyjednávání o EU legislativě pro řadu dalších aspektů digitální společnosti. Příkladem jsou i inovace a společenské změny, podpořené Konceptí Společnosti 4.0, která je taktéž součástí společného souboru koncepcí Digitální Česko.

Průběžně aktualizovaný seznam sektorových cílů a dílčích úkolů obsahuje příloha č. 1 této Koncepce: Podrobný přehled okruhů a návazných cílů. Jiným pohledem na oblasti, v nichž se uplatní výstupy cílů této koncepce, je seznam legislativních a dalších iniciativ s cílem budovat jednotný digitální trh v EU. U každé iniciativy je určen odpovědný resort státní správy. Tento průběžně aktualizovaný seznam je předmětem přílohy č. 2 této Koncepce: Seznam aktuálních legislativních iniciativ EU v digitální agendě.

Řada na úrovni EU připravovaných legislativních změn se týká veřejné správy a bude následně implementována do eGovernmentu s využitím výstupů cílů Informační koncepce ČR, která je zbývajícím ze tří pilířů souboru Digitální Česko.

1.2 Jednotný digitální trh v EU

Evropská komise pod vedením Jeana-Clauda Junckera si při svém nástupu v roce 2014 stanovila vznik propojeného jednotného digitálního trhu jako jednu ze svých 10 priorit. V návaznosti na tuto prioritu představila Komise v květnu 2015 Strategii pro jednotný digitální trh v Evropě, v níž se zavázala přezkoumat a přizpůsobit stávající právní rámec podmínkám digitálního věku. Strategie obsahuje 3 pilíře, které čítají 14 oblastí. V květnu 2017 následně zveřejnila střednědobé zhodnocení implementace této strategie. Na základě tohoto zhodnocení se Evropská komise zavázala do budoucna kromě dokončení projednávání návrhů, které už byly projednávány, zaměřit na tři prioritní oblasti – datovou ekonomiku, kybernetickou bezpečnost a on-line platformy.

Česká republika dlouhodobě podporuje budování funkčního jednotného digitálního trhu, který považuje za předpoklad rozvoje digitální ekonomiky v Evropské unii. Od představení strategie pro jednotný digitální trh byla přijata řada legislativních aktů. Došlo ke zrušení roamingových poplatků v EU, dohodě na zabránění neopodstatněného zeměpisného blokování (geoblockingu), modernizaci ochrany údajů, přeshraniční přenositelnosti on-line obsahu nebo k přijetí jasných pravidel pro přeshraniční dodávání balíků. Vzhledem k blížícímu se konci mandátu současné Evropské komise se předpokládá dokončení legislativního procesu u legislativních návrhů v rámci DSM do konce roku 2018. Aktuálně se projednává například návrh nařízení o volném pohybu neosobních dat, nařízení e-Privacy, směrnice o audiovizuálních službách, návrh nařízení o zřízení jednotné digitální brány pro poskytování informací, postupů, asistence a služeb pro řešení problémů a další.

Zároveň už začínají diskuze o směřování a vizi EU v oblasti digitálního trhu a společnosti po roce 2018.

2 Strategické cíle a vize Česka v digitální Evropě

Vrcholovými cíli Koncepce Česko v digitální Evropě je, aby do konce horizontu implementačních plánů této koncepce platilo, že:

„Česká republika dosáhla veřejně projevovaného uznání a rozpoznáního respektu, jako jedna z předních zemí při budování jednotného digitálního trhu.“

A zároveň bylo splněno že:

„Česká republika je schopná vyjednávat přínosy definované dílčími vertikálními cíli a pozicemi. „

Dlouhodobá vize, kterou si Koncepce vytyčuje, zní:

„Česká republika aktivně a jednotně prosazuje zájmy svých občanů a firem v EU. ČR a koalice proliberálně smýšlejících států hrají aktivní roli ve vytváření digitálně přívětivé evropské legislativy, která podporuje rozvoj nových technologií, nedusí inovace a ve středu svých aktivit má občana/člověka a vylepšení jeho každodenního života.“

Česká republika bude v rámci vyjednávání o digitální Evropě prosazovat dva hlavní cíle, které jsou blíže popsány níže:

- 1. INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ IMPLEMENTACE KONCEPCE**
- 2. ZAJIŠTĚNÍ KOMUNIKACE O AKTUÁLNÍCH TÉMATECH A PŘÍLEŽITOSTECH V DIGITÁLNÍ AGENDĚ EU**

Tyto cíle se vztahují především k budování jednotného digitálního trhu do roku 2018. Zároveň tvoří základní principy, které bude ČR dodržovat v digitální agendě v EU i do budoucna, ať už ta bude po roce 2018 nastavena jakkoliv.

3 Hlavní a dílčí cíle Česka v digitální Evropě

3.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ IMPLEMENTACE KONCEPCE

Popis cíle č. 1 - INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ IMPLEMENTACE KONCEPCE	
<p>Česká republika musí být schopna identifikovat přínosy a rizika evropských zásahů do digitálního trhu a společnosti, hrát aktivní roli v evropských vyjednáváních a ambiciózně prosazovat dílčí cíle a pozice, a to napříč evropskými institucemi. Za efektivní prostředek k prosazování pozic ČR je její zapojení do neformálních koalicí, jako je například skupina podobně smýšlejících států k DSM. Dalším uskupením, v rámci kterého se dá v různých oblastech digitální agendy nalézat průsečíky, je i Visegrádská skupina (V4). Neméně důležitá je komunikace vůči Evropskému parlamentu a Evropské komisi. Přístup České republiky a její státní správy nesmí být pouze reakční, ale proaktivní se snahou přicházet s vlastními tématy a podílet se na tvorbě agendy.</p> <p>Vzhledem k tomu, že agenda jednotného digitálního trhu v Evropě přesahuje gesce jednotlivých resortů a svou podstatou vyžaduje intenzivní konzultace s hospodářskými a sociálními partnery, efektivní horizontální koordinace je klíčová pro zajištění jednotného vystupování a prosazování zájmů České republiky. Koordinační role je svěřena Úřadu vlády, a to konkrétně prostřednictvím Oddělení koordinace digitální agendy.</p> <p>Česká republika bude usilovat o zajištění adekvátního způsobu, jak financovat rozvoj DSM aktivit, a to i v rámci diskuzí o víceletém finančním rámci. Aktivně se také v tomto ohledu zapojí do debaty o budoucí podobě kohezní politiky.</p>	
ID cíle	Dílčí cíle
1.1	Vytvoření pracovní platformy, prostřednictvím které bude zajištěna efektivní koordinace pozic a aktivit ČR při jejich prosazování napříč evropským rozměrem digitální agendy. Členská základna bude tvořena ze zástupců ústředních orgánů státní správy a hospodářských a sociálních partnerů. Pod pracovní platformu budou formálně

	zařazeny resortní pracovní a konzultační skupiny k jednotlivým evropským iniciativám. Zřízení stálého Výboru pro jednotný digitální trh v Evropě v rámci Rady vlády pro informační společnost (RVIS).
1.2	Vytvoření koordinační skupiny (RKS), která bude sloužit ke konzultaci a výměny neveřejných informací v rámci státní správy. Lepší koordinace povede i k vyššímu zapojení a angažovanosti resortů a dalších organizací do vyjednávání EU legislativy, hlídání a prosazování zájmů ČR v EU.
1.3	Vytvoření kontaktní sítě napříč státní správou pro naplňování této koncepce. Každý ústřední orgán bude mít za povinnost jmenovat konkrétního zaměstnance, který bude sloužit jako hlavní kontaktní osoba pro digitální agendu v jejím evropském rozměru a jejímž úkolem bude zajistit plnění cílů této koncepce v rámci daného ústředního orgánu.
1.4	Zajištění lidských a finančních zdrojů pro centrální řízení a koordinaci programů DSM. Nutnost personálně a finančně posílit zajištění digitální agendy v jejím evropském rozměru v rámci útvarů jednotlivých ministerstev, za účelem naplnění cílů této koncepce. Zajistit také lidské a finanční zdroje pro naplnění cíle popularizace a konzultací tématu digitalizace Evropy.
1.5	Rozpracování principů tvorby a prosazování vyjednávacích pozic, uvedených níže v tomto materiálu, zajištění jejich implementaci do praxe v podobě povinných kroků pro tvorbu priorit a prosazování pozic v oblasti digitální agendy EU a zajištění jejich dodržování v praxi.
1.6	Posílení vyjednávací autority ČR směrem k Evropské unii zapojením vládního zmocněnce pro digitalizaci a IT také v roli národního CDO (Chief Digital Officer), ve které bude zejména: <ul style="list-style-type: none"> - jednat v rámci již funkčních platform s Evropskou komisí a ostatními národními CDO ke strategickým otázkám digitalizace (např. k podobě víceletého finančního rámce EU apod.), - prezentovat digitální priority ČR směrem k EU a aktivně se podílet na diskusích k budoucímu vývoji digitalizace v EU, - přispívat svým působením k udržení České republiky na pozici rovnocenného partnera EK a členských států v oblasti jednotného digitálního trhu.
1.7	Prozkoumání možnosti využití centrálního řešení eSbírka / eLegislativa jako nástroje pro řízení procesu tvorby legislativy, včetně podpory efektivní přípravy a vyjednávání v EU. Cílem je rozpracovat a ověřit možnosti IT řešení eLegislativy na podporu procesů přípravy legislativních návrhů a kolaborativních scénářů nad nimi, jak pro národní, tak pro evropskou legislativu.
1.8	Rozpracování mechanismů zpětné vazby řízení programů Koncepce Česko v digitální Evropě. Obsahem dílčího cíle je vytvoření procesů a nástrojů hodnocení úspěšnosti realizace cílů Koncepce Česko v digitální Evropě.

3.2 ZAJIŠTĚNÍ KOMUNIKACE O AKTUÁLNÍCH TÉMATECH A PŘÍLEŽITOSTECH V DIGITÁLNÍ AGENDĚ EU

Popis cíle č. 2 - ZAJIŠTĚNÍ KOMUNIKACE O AKTUÁLNÍCH TÉMATECH A PŘÍLEŽITOSTECH V DIGITÁLNÍ AGENDĚ EU	
<p>Česká republika bude prosazovat formování a přijetí evropské legislativy, která přinese konkrétní pozitivní dopady pro občany a firmy. Důležité je zvážit dopady na trh a na ekonomiku, ale stejně tak i na trh práce nebo vzdělávání. Je nutné vzít v potaz i společenský a etický rozměr rozvoje nových technologií a obchodních modelů. Tento aspekt provazuje Koncepci Česko v digitální Evropě s Koncepcí Společnosti 4.0, která se na vývoj i dopady digitálních technologií zaměřuje.</p> <p>Občané a celá nestátní sféra mají právo vědět, jaká témata se na evropské úrovni řeší a jaká legislativa se právě projednává. Digitalizace a rozvoj nových technologií nabízí obrovské příležitosti a neméně významné výzvy – ovlivňuje, jak žijeme, jak komunikujeme, podnikáme. Evropská legislativa a další aktivity EU v tom, jak bude vypadat naše digitální budoucnost, hraje velkou roli. Občané a podniky musí mít přísun aktuálních informací tak, aby, pokud chtějí, měli</p>	

dostatečný přehled jak o chystaných iniciativách, tak o probíhajícím vyjednávání, a mohli se zapojit do rozhodovacího procesu (např. prostřednictvím veřejných konzultací). V českém prostředí chybí jeden centrální informační kanál, kde by bylo možné tyto informace získat a to především ve fázi, které předchází vydání konkrétní legislativy.

Česká republika bude usilovat o co nejširší zapojení českých firem, občanů, akademického a neziskového sektoru do konzultačního procesu ohledně nových témat a konkrétních návrhů v oblasti jednotného digitálního trhu. Bude komunikovat a podporovat možnosti zapojení do veřejných konzultací Evropské komise a členství českých subjektů v tzv. High-Level Groups. K jednotlivým oblastem a iniciativám povede širokou diskuzi s partnery na národní úrovni.

ID cíle	Dílčí cíle
2.1	Sjednocení terminologie a zajištění kvalitních překladů/tlumočení pozic ČR předkládaných v rámci digitální agendy EU a jiných mezinárodních struktur tak, aby bylo používáné pojmosloví v souladu s celosvětově uznávanou terminologií. Zejména jde o nalezení správných českých ekvivalentů mezinárodních pojmů a transpozici EU legislativy do českých právních textů.
2.2	<p>Spuštění platformy pro plodnou spolupráci zástupců všech zainteresovaných stran, které se podílí na digitalizaci společnosti, mohou k digitalizaci přispět nebo budou digitalizací primárně ovlivněni. Cílem je zajistit včasný a optimální přenos informací a zkušeností pro rozhodnutí, která umožní z celorepublikového pohledu maximálně využít přínosy DSM.</p> <p>Podpora networkingu a výměny informací v rámci skupiny, která se o téma aktivně zajímá, případně její cílené rozšiřování.</p> <p>Prozkoumání možnosti zřízení a využitelnosti Konzultačního portálu jako sdílené dokumentové, diskusní a monitorovací IT platformy podpory konzultačního procesu a jeho případná realizace.</p>
2.3	<p>Zajištění jednoho centrálního informačního kanálu, prostřednictvím kterého bude možné získat srozumitelné a aktuální informace o tom, co se připravuje a děje v digitální agendě v EU.</p> <p>Šíření aktuálních informací a zajímavostí z digitální agendy v jejím evropském rozměru také prostřednictvím sociálních sítí.</p> <p>Realizace informačních aktivit vůči odborné i široké veřejnosti k tématům spojeným s politikou jednotného digitálního trhu v Evropě. Díky informování prostřednictvím webových stránek Digiczech.eu, twitterového účtu @digiczech či akcí (seminářů, konferencí) bude možné zvýšit povědomí o přínosech budování jednotného digitálního trhu a aktivitách České republiky v této oblasti.</p>

4 Principy pro tvorbu vyjednávacích pozic

4.1 Dílčí principy tvorby vyjednávacích pozic

ID	Název principu	Popis principu
P1	Zapojení veřejnosti	Konzultovat nové iniciativy a legislativní návrhy se sociálními a hospodářskými partnery. Zajistit co nejširší zapojení hospodářských a sociálních partnerů do konzultačního procesu ohledně nových témat a konkrétních návrhů v oblasti jednotného digitálního trhu. Evropský rozměr digitální agendy má přímé a velice významné dopady na trh a společnost, získání zpětné vazby od různých neveřejných subjektů je tak pro formování pozic ČR velice důležité.
P2	Horizontální spolupráce	Zajistit meziresortní informování o nových iniciativách a legislativních návrzích s ohledem na možné horizontální přesahy. V oblasti jednotného digitálního trhu mají jednotlivé tematické oblasti a návrhy významné horizontální přesahy. Zajištění informovanosti napříč státní správou a identifikace těchto přesahů jsou klíčové atributy úspěšného prosazování dílčích pozic a jednotného vystupování ČR navenek.
P3	Vzdělávání pro budoucnost	Prioritní podpora vzdělávání k novým iniciativám a oblastem. Zvyšovat povědomí a odbornou znalost nových či nově pojatých témat. U dynamické a dopředu hledící oblasti jako je digitální agenda je průběžné vzdělávání se o nových trendech klíčové. Pozice ČR musí být formovány lidmi, kteří tématu rozumí a jsou schopni správně vyhodnotit příležitosti a rizika.
P4	Včasný přístup	Aktivně formulovat pozice a zájmy ČR k novým iniciativám či oblastem ještě před vydáním legislativy. ČR nesmí pouze reagovat na vývoj na evropské úrovni. Začít formovat obecnou pozici k tématu až poté, co je zveřejněn konkrétní legislativní návrh, je nedostatečné. ČR se musí aktivně podílet na nastolování agendy EU v oblasti digitální agendy, podobu návrhů se snažit ovlivňovat ještě před jejich zveřejněním a resorty a partnery začít k tématu konzultovat co nejdříve.
P5	Mezinárodní partnerství	Vytvářet a zapojovat se do podobně smýšlejících koalic členských států. Pro malé a střední státy jsou koalice s dalšími podobně smýšlejícími zeměmi efektivním prostředkem, jak obstát v evropských vyjednáváních a prosazovat své pozice a zájmy. ČR je zapojena např. do koalice podobně smýšlejících států k jednotnému digitálnímu trhu (tzv. like-minded group).
P6	Aktivní vystupování	Aktivní vystupování směrem k institucím Evropské unie. Evropská komise a Evropský parlament hrají v legislativním procesu EU významnou roli. Zatímco Komise má legislativní iniciativu, EP o návrzích spolurozhoduje s Radou EU. Aktivní komunikace stanovisek ČR směrem k těmto institucím a jejich zástupcům zajistí, že naše pozice může být zohledněna ve všech částech a fázích legislativního procesu.

4.2 Principy digitálně přívětivé legislativy

ČR bude ve svých postojích a pozicích prosazovat **principy digitálně přívětivé legislativy** tak, jak jsou aktuálně stanoveny v dokumentu „Zásady pro digitálně přívětivou legislativu“¹.

Tyto principy mají vícenásobné použití při tvorbě českého práva i při vyjednávání v rámci projednávání evropské legislativy. Zatímco podmínkou úspěchu a jedním z cílů IKČR je Digitálně přívětivá legislativa ve smyslu podpory digitalizace veřejné

¹ <http://digiczech.eu/vlada-se-vydala-na-cestu-ke-spolecnosti-4-0-a-podporila-tvorbu-digitalne-privetive-legislativy/>

správy, pro tuto Koncepti a pro Koncepti Společnosti 4.0 se bude třeba zaměřit na „digitální přívětivost“ všech dalších aspektů života společnosti, zejména občanského, obchodního, autorského, ale i trestního a dalšího práva.

5 Přílohy

Tato kapitola obsahuje seznam samostatných následných příloh, kterými bude rozpracována a implementována.

Zejména se jedná o implementační plány každého jednotlivého hlavního cíle dokumentu Česko v digitální Evropě, které obsahují rozvedení dílčích cílů do proveditelných úkolů, přiřazení měřitelných ukazatelů výsledku, jasných dílčích termínů a zodpovědností. Implementační plány dále obsahují podstatné koncepční myšlenky řešeného okruhu problémů, klíčové pro naplnění cíle, a odkazy na legislativní, metodické a prováděcí dokumenty, spojené s realizací cíle.

5.1 Podrobný přehled okruhů a návazných cílů

Příloha obsahuje aktualizovaný seznam konkrétních prosazovaných cílů a pozic v jednotlivých oblastech digitálního trhu a celé digitální společnosti, jak je budou technické inovace a společenské změny postupně přinášet.

5.2 Seznam aktuálních evropských iniciativ v digitální agendě

Tato příloha obsahuje seznam legislativních a dalších iniciativ s cílem budovat jednotný digitální trh v EU. U každé iniciativy je určen odpovědný resort státní správy.

5.3 Implementační plán hlavního cíle č.1 - INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE A FINANCOVÁNÍ IMPLEMENTACE KONCEPCE

5.4 Implementační plán hlavního cíle č.2 - ZAJIŠTĚNÍ KOMUNIKACE O AKTUÁLNÍCH TÉMATECH A PŘÍLEŽITOSTECH V DIGITÁLNÍ AGENDĚ EU